

5 Мај Ден на македонската азбука

Современата македонска азбука е донесена со решение на народната влада на Федерална Македонија, подоцна преименувана во Народна Република Република. Азбуката е донесена на 3 мај 1945 година, кога воедно се вовел и правописот на македонскиот јазик. Владата ја прифатила азбуката на 5 мај 1945 година. Интересен факт за азбуката е дека има мала разлика во однос на редоследот на буквите споредена со современата. Имено, буквата „ќ“ не била после „ц“, туку после буквата „к“

На денешен ден пред 75 години (на 5 мај 1945 година), со решение на Народната влада на Федерална Македонија била усвоена азбуката на македонскиот јазик, а по два месеца, Министерството за просвета го озаконило првиот правопис на македонскиот јазик. На 130-та седница на Владата на Република Македонија беше донесена одлуката 5-ти мај да биде прогласен за Ден на македонскиот јазик. Развојот на денешната македонска азбука датира уште со појавата на глаголицата и потоа со замената на глаголицата со кирилца. Македонскиот книжевен јазик е јужнословенски јазик со една од најстарите книжевнојазички традиции и службен јазик во Македонија. Спаѓа во групата на јужнословенски јазици, а го зборуваат околу 3 милиони говорници во Македонија, Грција, Албанија, Бугарија, Австралија и други земји. До 10-тиот век македонскиот јазик користел различни други писма, како што е грчкото писмо или некои сè уште недешифрирани писма, но со појавата на глаголицата се стандардизирала писменоста. Така, од X па сè до 19 век македонскиот јазик ги користел следните азбуки: глаголица, кирилица, црковно-македонско писмо, илинденска азбука. Комисијата за азбука и правопис во дефинитивна форма ги формулирала своите ставови во Резолуција, донесена на 3 мај 1945 година, која била усвоена на 5 мај од Владата на Демократска Федеративна Македонија. Правописот е озаконет на 7 јуни 1945 година.

Моника Ивановска 7а

Ментор: Гордана Менкиноска

5 Мај – Ден на македонската азбука

Азбука. Збор навидум мал но доколку вистински се согледа значењето на тој збор можеме да согледаме дека таа е темел на сите наши создадени дела. Кој сме ние без јазикот кој го говориме? Со години сме осудувани како народ , со децении се удира по нашиот јазик и историја, па баш затоа сите ние сплотени треба да го прославиме овој значаен ден . Која важноста на 5 мај ? Што точно се случило на тој ден ?

5 мај се одбележува како Ден на македонскиот јазик. Прогласувањето е во чест на Решението на Народната влада на Македонија од 1945-та за усвојување на азбуката на македонскиот јазик како официјално писмо и озаконувањето на првиот правопис со што бил стандардизиран македонскиот јазик. Азбуката е создадена на 3 мај 1945 и е предложена на тогашната Влада. Таа ја прифатила и азбуката е официјализирана на 5 мај со објавување во весникот „Нова Македонија“, зашто во тоа време не постоел Службен весник каде што државата ги објавува своите одлуки. Објавувањето на 5 мај се смета за службен документ. Процесот на создавање на азбуката бил долг и не бил лесен. Тоа го опишал и Блаже Конески. Имало две комисии, според некои три, и не се согласиле сите одеднаш. Конески бил најупорниот за овој тип на азбука, затоа што сметал дека најдобро ја одразува реалноста, вистинитоста на македонскиот изговор и на македонскиот правопис кој доаѓа подоцна. Конески тоа го докажува со пишувањето на Граматиката на македонскиот литературен јазик, првиот и вториот дел во 1952 и во 1953, а во периодот од 1961 до 1966 година следува издавањето на Речникот и со тоа се заокружува процесот на стандардизирањето.

После толку залагања, обиди , порази и издигнувања сме успеале да изградиме нешто наше, нешто свето кое треба да го чуваме и да се гордееме со тоа . Нека овој ден не подсети колку е важна упорноста во животот и дека се се добива постепено со многу труд и залагање. Да не ги забораваме важните личности кои со својот труд озвозможиле денес да сме безгрижни. Нивното име секогаш ќе биде испишано во историјата а нас ни останува да им се восхитуваме и гордееме на нивниот живот и дело . Нека 5 мај биде почеток на нашата иднина и успехите кои не очекуваат.

Катарина Костиќ 9а

Ментор: Гордана Менкиноска

5 МАЈ-ДЕН НА МАКЕДОНСКАТА АЗБУКА

Македонскиот великан Блаже Конески, чијшто заслуги за создавањето на македонската азбука и кодификацијата на македонскиот јазик се огромни, во една прилика рекол дека „Јазикот е нашата најкомплетна татковина“.

И токму сега, исправени пред „ново старите“ предизвици, кога се оспорува нашето битие и постоењето на македонскиот народ, јазик и држава, јубелејно го славиме денот на македонската азбука.

Пред точно 75 години, на 5 мај 1945 година, со Решение на Народната влада на Федерална Македонија била усвоена азбуката на македонскиот јазик, а по два месеца, Министерството за просвета го озаконила првиот правопис на македонскиот јазик. Минатата година на седница на Владата на Република Северна Македонија е донесена одлука 5. мај да биде прогласен за Ден на македонскиот јазик, во чест токму на ова решение.

Развојот на денешната македонска азбука датира уште со појавата на глаголицата и потоа со замената на глаголицата со кирилица и со постепено развивање и усовршување на гласовно-графичкиот систем. До 10-тиот век македонскиот јазик користел различни други писма, како што е грчкото писмо или некои сè уште недешифрирани писма, но со појавата на глаголицата се стандардизирала писменоста. Така, од 10 па сè до 19 век македонскиот јазик ги користел следните азбуки: глаголица, кирилица, црковно-македонско писмо, илинденска азбука.

Македонската азбука е официјално и единствено писмо на македонскиот јазик со службен статус на територијата на нашата држава. Современата македонска азбука се темели на кириличната азбука на Крсте Петков Мисирков, а некои ортографски знаци се преземени од азбуката на Вук Караџиќ, иако Крсте Петков Мисирков користел знаци за истите тие гласови.

Македонскиот книжевен јазик е јужнословенски јазик со една од најстарите книжевнојазички традиции. Спаѓа во групата на јужнословенски јазици, а го зборуваат околу 3 милиони говорници во Македонија, Грција, Албанија, Бугарија, Австралија и други земји.

Како никогаш досега овој народ има потреба духовно да се воздигне и да го слави овој ден. Ден за оддавање почит на македонскиот јазик и на сите претходници кои го создавале писмениот, литературен, стандарден јазик, како и долг кон иднината – дека македонскиот јазик треба да се негува, да се шири. Јазикот е континуитет што секогаш ќе нè следи и вонвременски ќе трае додека постоиме како живи суштества. Токму затоа за сите нас трајна обврска е да го негуваме, чуваме и да го сакаме мајчиниот јазик со сите карактеристики и убавина што ги поседува.

Ања Стојановиќ 9а

Ментор : Гордана Менкиноска

